

81. rocznica agresji sowieckiej na Polskę

17 września 1939 r., łamiąc polsko-sowiecki pakt o nieagresji, Armia Czerwona wkroczyła na tereny II Rzeczypospolitej, zadając decydujący cios państwu walczącemu przeciw niemieckiemu najeźdźcy. Ta napaść, nazywana IV rozbiorem Polski, przyniosła Polakom represje, kolejne wywózki i mord w Katyniu. Hołd ofiarom tych wydarzeń pod białostockim Pomnikiem-Grobem Nieznanego Sybiraka oddał Artur Kosicki, marszałek województwa.

17 września obchodzimy także Światowy Dzień Sybiraka, ustanowiony w 2013 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Jego istotą jest przypominanie prawdziwych losów zesłańców, spisywanie ich i przekazywanie dalej. Podkreślał to Artur Kosicki.

- Ofiary stalinizmu, osoby, które zostały wywiezione na Sybir, które zapłaciły często najwyższą cenę tylko za to, że były Polakami - dla nich tu dziś jesteśmy - mówił marszałek. - Naszym obowiązkiem jest pamiętanie. Powinniśmy o nich mówić i przekazywać pokoleniom prawdę o wydarzeniach nie tylko z 17 września, ale całej wojny - o tym, że Polacy zapłacili życiem za to, żebyśmy mogli dziś żyć w wolnym, niepodległym kraju - dodał.

Sowiecka napaść na Polskę była realizacją układu podpisanego w Moskwie 23 sierpnia 1939 r. przez ministra spraw zagranicznych III Rzeszy Joachima von Ribbentropa oraz ludowego komisarza spraw zagranicznych Związku Radzieckiego Wiaczesława Mołotowa. W jej wyniku aresztowano ponad 200 tys. Polaków - oficerów, policjantów, ziemian, prawników (wielu z nich zostało zamordowanych przez NKWD - zbrodnia katyńska). Wszystkim obywatelom II RP narzucono obywatelstwo radzieckie. Masowe wywózki na Syberię objęły blisko 1,5 mln ludzi.

Związek Sowiecki, uczestnicząc wspólnie z III Rzeszą w rozbiórce Polski, zajął w 1939 r. obszar o powierzchni ponad 190 tys. km kw. z ludnością liczącą ok. 13 mln osób. Wśród nich było ok. 5 mln Polaków, pozostali to Ukraińcy, Białorusini i Żydzi. Liczba ofiar sowieckiej okupacji z lat 1939-1941 do dziś nie jest w pełni znana.

W czwartkowych uroczystościach uczestniczyli także: Bohdan Paszkowski, Wojewoda Podlaski, przedstawiciele Rodzin Katyńskich, służb mundurowych, duchowieństwa.

Anna Augustynowicz

fot. Małgorzata Sawicka

